

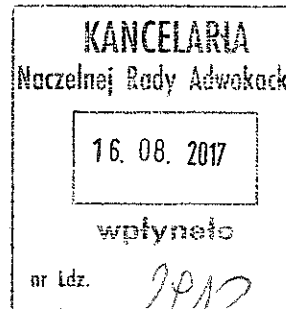
ZASTĘPCA SZEFA
KANCELARII SEJMU

Adam Podgórski

GMS-WP-173-199/17

Warszawa, dnia 9 sierpnia 2017 r.

Prezes
Naczelnej Rady Adwokackiej
Pan Jacek Trela

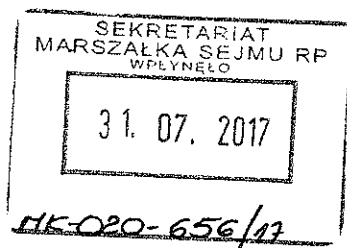
Szanowny Panie Prezesie

Z upoważnienia Marszałka Sejmu, uprzejmie przekazuję – w trybie art. 58 pkt 9 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze (Dz.U.2016.1999 j.t. ze zm.) - poselski projekt ustawy - Prawo energetyczne (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Zdzisław Gawlik), z prośbą o przedstawienie opinii.

Z poważaniem

Warszawa, dnia 31 lipca 2017 r.

Szanowny Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

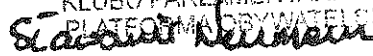
Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. oraz na podstawie art. 32 ust. 2 Uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. z 2012 r. poz. 32, z późn. zm.) niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- **o zmianie ustawy – Prawo energetyczne.**

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pan Posła Zdzisława Gawlika.

Z poważaniem,

PRZEWODNICZĄCY
KLUBU PARLAMENTARNEGO
PLATFORMA OBYWATELSKA

Sławomir Nowak

USTAWA
z dnia ..... 2017 r.
o zmianie ustawy – Prawo energetyczne

Art. 1. W ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U z 2017 r. poz. 220, 791 i 1089) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 pkt 13b otrzymuje brzmienie:

„13) odbiorca paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła w gospodarstwie domowym - odbiorcą końcowego dokonującego zakupu paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła głównie wy w celu ich zużycia w gospodarstwie domowym, lub na potrzeby własnej działalności gospodarczej, którego roczne zużycie energii elektrycznej nie przekracza 500 kWh;”

2) po art. 5a dodaje się art. 5a¹ w brzmieniu:

„Art. 5a¹.1. Uznanie odbiorcy końcowego będącego przedsiębiorcą za odbiorcę paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła w gospodarstwie domowym wymaga pisemnego oświadczenia tego przedsiębiorcy złożonego do przedsiębiorstwa energetycznego, od którego pobiera paliwo gazowe lub energię, o celu zużycia, a w zakresie energii elektrycznej dodatkowo określenia wielkości rocznego zużycia przeznaczonego dla potrzeb własnej działalności gospodarczej, w roku bieżącym i kolejnych latach kalendarzowym. Określona wielkość rocznego zużycia energii elektrycznej podlega uwzględnieniu w przyjętych okresach rozliczeniowych.

2. Odbiorcę końcowego będącego osobą fizyczną, po spełnieniu wymagań określonych w ust. 1, należy traktować jak konsumenta w rozumieniu art. 22¹ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. z 2017 r. poz. 459).

3. W zakresie określonej wielkości zużycia energii elektrycznej, o której mowa w ust. 1, nie przysługuje odbiorcy dodatek energetyczny, o którym mowa w art. 5c.”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie z upływem 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

1

1. **Potrzeba i cel nowelizacji ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne**

Mikroprzedsiębiorcy i mali przedsiębiorcy stanowią blisko 96 % wszystkich przedsiębiorców w Polsce (w liczbie 2,3 mln aktywnych przedsiębiorców – według danych GUS). Z tej liczby 2 mln przedsiębiorców to osoby fizyczne aktywnie prowadzące działalność gospodarczą, z czego ponad 1,8 mln to mikroprzedsiębiorcy (dane GUS).

Wśród tych podmiotów są osoby samozatrudnione, wykonujące działalność zawodową, korzystające z elektronicznych form świadczenia usług lub kontaktu na odległość, pracujące w domu, przyjmujące kontrahentów, czy też klientów w domu, samodzielnie wykonujące powierzone im prace lub też świadczące usługi w zorganizowanych w domu pracowniach, gabinetach, warsztatach, biurach, punktach usługowych. Są to przykładowo architekci, krawcowe, lekarze, stomatologowie, informatycy, księgowi, prawnicy, handlowcy, różnego rodzaju doradcy lub pośrednicy, drobni rzemieślnicy. **Obecnie unormowane pojęcia odbiorcy w gospodarstwie domowym wykluczają inne wykorzystanie paliwa gazowego, energii elektrycznej lub ciepła niż dla celu ich zużycia w gospodarstwie domowym.** Prowadzenie zgodnie z prawem działalności gospodarczej w miejscu prowadzenia jednocześnie gospodarstwa domowego stawia przedsiębiorców przed **wyborem zawarcia umowy o dostarczanie energii lub paliwa gazowego na warunkach właściwych dla przedsiębiorców, w tym o podwyższonych cenach i stawkach opłat za energię elektryczną dla całej nieruchomości** (obiektu, lokalu, czyli także w zakresie zużycia dla celów gospodarstwa domowego) i przyjęciem reżimu podwyższonych obowiązków i ograniczeniu praw względem dostawcy – przedsiębiorstwa energetycznego, **albo koniecznością rozdziału instalacji i założeniem dwóch liczników, jednego dla potrzeb domu, a drugiego – dla celów prowadzonej działalności gospodarczej.** Szczególnie wybór ten jest dokonywany w sytuacji umieszczenia na nieruchomości szyldu informującego o firmie, przedmiocie bądź rodzaju działalności, na podstawie wezwania dostawcy do zmiany grupy taryfowej lub rozdziału instalacji. Każda z tych możliwości wyboru nie jest dla przedsiębiorcy korzystna – finansowo oraz z perspektywy praw i obowiązków strony umowy.

Koszty rozdziału instalacji, a następnie ponoszenia kosztów opłat stałych za dwa punkty poboru energii lub paliwa gazowego – przy relatywnie niewielkim zapotrzebowaniu gospodarczym na te media dla celów działalności gospodarczej – są na tyle wysokie, że podważają racjonalność ekonomiczną rozdziału instalacji i utrzymania dwóch punktów poboru dla jednej nieruchomości (obiektu, lokalu).

Obecny stan prawny w przedstawionym zakresie pogarsza – w sferze praw i obowiązków umownych – sytuację przedsiębiorców w umowach przedsiębiorstwami energetycznymi. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, z reguły o niewielkim rozmiarze, w zetknięciu z zagadnieniami prawnymi i technicznymi umów energetycznych mogą mieć trudności w osiągnięciu profesjonalizmu na poziomie dorównującym wyspecjalizowanym przedsiębiorcom, spółkom prawa handlowego o zdecydowanie większym potencjalnie ekonomicznym i przygotowaniu organizacyjnym, korzystającym z profesjonalnych doradców.

Rzeczywistym problemem tej licznej grupy jednoosobowych przedsiębiorców (osób fizycznych) są niepełna wiedza i brak znajomości procedur związanych z zawieraniem, szczegółowymi i skomplikowanymi postanowieniami oraz wykonywaniem umów energetycznych, składaniem reklamacji, wstrzymaniem dostaw, naliczaniem opłat dodatkowych, wynikające m.in. z braku wiedzy technicznej oraz ze zmieniających się przepisów i trudności z bieżącym ich śledzeniem (z uwagi na brak przygotowania prawniczego, brak czasu, brak środków na doradztwo techniczne i obsługę prawną itp.).

Projektowana nowelizacja skierowana jest do przedsiębiorców prowadzących z wyboru lub konieczności działalność w miejscu zamieszkania, z reguły o niewielkim rozmiarze, dającą pogodzić się z zasadniczym przeznaczeniem obiektu dla celów socjalno-bytowych, mieszkalnych. Dlatego też zużycie paliwa gazowego lub energii cieplnej ma przede wszystkim służyć celom gospodarstwa domowego, a tylko ubocznie – ogrzaniu pomieszczenia lub jego części przeznaczonej pod tą działalność. W założeniu zużycie paliwa gazowego lub ciepła nie ma być siłą napędową prowadzonej działalności. W odniesieniu do energii elektrycznej, mającej zasadnicze znaczenie dla każdej działalności gospodarczej, wprowadzony limit 500 kWh rocznie przeznaczenia dla działalności gospodarczej, wynika z przyjęcia w warunkach domowych niskiej intensywności zużycia tej postaci energii w działalności, nieprzekraczającego 2 kWh dziennie, oraz przeciętnej liczby dni roboczych w roku kalendarzowym.

Proponowane rozwiązanie prawne znajduje się swój odpowiednik w prawodawstwie państwa członkowskiego Unii Europejskiej. Tytułem przykładu, w niemieckiej ustawie prawo energetyczne odbiorcą w gospodarstwie domowym jest taki odbiorca końcowy, który zużywa energię (elektryczną, paliwo gazowe) głównie dla własnych potrzeb domowych, lub którego roczne zużycie nie przekracza 10 000 kWh dla potrzeb własnej działalności gospodarczej, rolniczej lub zawodowej (zob. § 3 pkt 22 *Energiewirtschaftsgesetz – EnWG: Haushaltskunden: Letztverbraucher, die Energie überwiegend für den Eigenverbrauch im Haushalt oder für den einen Jahresverbrauch von 10 000 Kilowattstunden nicht übersteigenden Eigenverbrauch für berufliche, landwirtschaftliche oder gewerbliche Zwecke kaufen.*). W odniesieniu do zagadnienia energii elektrycznej, to przeciętne 4. osobowe

gospodarstwo domowe w Niemczech zużywa rocznie 2000–2300 kWh wliczając ogrzewanie elektryczne, a średnia zużycia dla wszystkich gospodarstw domowych wynosi 4000 kWh rocznie (na podstawie danych *Bundesnetzagentur* – Federalnej Agencji ds. Sieci w Niemczech).

W Polsce większość gospodarstw domowych zużywa rocznie między 2001 a 3000 kWh, przy czym przeciętne roczne zużycie energii elektrycznej w gospodarstwie domowym to zaledwie 2173 kWh, mniejsze zużycie jest w miastach – 1976 kWh, a większe na wsi – 2506 kWh (na podstawie danych GUS). Mniejsze zużycie w Polsce częściowo wynika z wykorzystania dla celów grzewczych innych nośników energii niż energia elektryczna.

Powyższej przytoczona definicja odbiorcy w gospodarstwie domowym w *EnWG*, w świetle danych o zużyciu energii, ujawnia niewykorzystany w Polsce potencjał do zwiększenia atrakcyjności prowadzenia przez osoby fizyczne własnej działalności gospodarczej poprzez zagwarantowanie lepszej ochrony praw przedsiębiorców w Polsce. Warto wspomnieć w tym względzie, że wystarczające pole prawne do działania w tym zakresie przewidują unormowania unijne – zob. motyw 45 i art. 3 pkt 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady z 13.07.2009 r. *dotycząca wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej i uchylająca dyrektywę 2003/54/WE*, (Dz. U. UE. L. z 2009 r. Nr 211, poz. 55) oraz motyw 43 i art. 3 pkt 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/73/WE z dnia 13 lipca 2009 r. *dotycząca wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego i uchylająca dyrektywę 2003/55/WE*, (Dz.U. UE. L z 2009 r. Nr 211, poz. 94).

Na podstawie powyższych spostrzeżeń, proponowana nowelizacja ustawy – Prawo energetyczne zdejmuje z osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w Polsce wysokie wymagania dochowania profesjonalizmu w stosunkach prawnych nawiązanych z przedsiębiorstwami energetycznymi, otwierając perspektywę przekierowania ich potencjału na rzeczywiste prowadzenie działalności gospodarczej, zgodnie z ich przygotowaniem zawodowym, możliwościami i zainteresowaniami.

Przyznanie tej grupie przedsiębiorców wzmożonej ochrony prawnej właściwej konsumentom (zgodnie z kodeksem cywilnym) oraz odbiorcom w gospodarstwie domowym (zgodnie ustawą – Prawo energetyczne, zarówno w zakresie praw, jak i niższej ceny za energię elektryczną) w stosunkach z przedsiębiorstwami energetycznymi należy postrzegać jako realne wsparcie i niedyskryminującą preferencję w prowadzonej działalności gospodarczej. Odnieść to należy do przedsiębiorców prowadzących z wyboru lub z konieczności działalność gospodarczą w warunkach domowych. Pozwoli zaoszczędzić ich czas i środki. Wobec przedsiębiorców działających w Polsce należy prowadzić politykę umożliwiającą realnie podniesienie ich konkurencyjności oraz zapewnić uproszczenie warunków prowadzenia biznesu. Przedstawiona nowelizacja spełnia te zadania.

- **Ocena przewidywanego wpływu projektu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców oraz przewidywane inne skutki społeczne, gospodarcze, finansowe, prawne i źródła finansowania**

Przedmiotowy projekt ustawy wpłynie korzystnie na warunki prowadzenia działalności gospodarczej, spełnia społeczne oczekiwania przedsiębiorców wobec Państwa eliminowania przeszkód utrudniających funkcjonowanie przedsiębiorców oraz sprzyja budowaniu zaufania obywateli wobec Państwa.

Przyznanie przedsiębiorcom prowadzącym działalność gospodarczą umiejscowioną jednocześnie w gospodarstwie domowym statusu odbiorcy w gospodarstwie domowym, w zakresie związanym z tą działalnością, oznacza polepszenie sytuacji prawnej w umowach energetycznych wobec dostawców energii elektrycznej, paliwa gazowego i ciepła. Tej grupie odbiorców końcowych zapewni prawo do skorzystania z usługi powszechnej, prawo wyboru i zmiany sprzedawcy paliwa gazowego i energii z zachowaniem jedno-miesięcznego terminu wypowiedzenia, uzyskanie informacji o prawach odbiorcy, w tym sposobie wnoszenia skarg i rozstrzygania sporów, możliwości uzyskania pomocy w przypadku wystąpienia awarii urządzeń, instalacji lub sieci gazowej, lub elektroenergetycznej, miejscu i sposobie zapoznania się, z mającymi zastosowanie, obowiązującymi taryfami, w tym opłatami za utrzymanie systemu gazowego albo elektroenergetycznego, a także zapewni uprawnienia związane z reklamacją na wstrzymanie dostarczania paliw gazowych lub energii, w tym obowiązek przedsiębiorstwa energetycznego wznowienia dostaw, oraz możliwość skorzystania z pozasądowego rozwiązania sporu z przedsiębiorstwem energetycznym przed koordynatorem przy Prezesie Urzędu Regulacji Energetyki. Mieszany charakter zużycia danego medium, z wyraźnym wskazaniem, iż dostarczanie ma być przede wszystkim związane z celami socjalno-bytowymi, mieszkaniowymi, a jedynie ubocznie dla potrzeb działalności gospodarczej powinien skłaniać przedsiębiorstwa energetyczne do uznania, że umowa obejmująca dostarczanie paliwa gazowego, energii lub ciepła zawarta została na warunkach umowy z konsumentem. Spostrzec należy, że dostarczanie paliwa gazowego lub energii, jako niewątpliwych zdobyczy cywilizacyjnej, ma ułatwiać prowadzenie działalności w aktualnych uwarunkowaniach społeczno-gospodarczych a zasadniczym przejawem tej działalności jest praca i wynik aktywności samego przedsiębiorcy. Usunięciu wątpliwości w statusie odbiorcy w gospodarstwie domowym, którego zakres ulega poszerzeniu o przedsiębiorcę, na gruncie unormowań kodeksu cywilnego związanych z prawami konsumenta, w szczególności w zakresie zawierania umów z wykorzystaniem wzorca oraz niedozwolonych postanowień umownych, służy fikcja prawna – jednoznaczne odniesienie o traktowaniu takiego odbiorcy końcowego jak konsumenta, w rozumieniu art. 22¹ kodeksu cywilnego.

Uzyskanie przez przedsiębiorcę statusu odbiorcy w gospodarstwie domowym będzie wymagało od tego odbiorcy końcowego złożenia oświadczenia o celu zużycia paliwa gazowego, ciepła, a w odniesieniu do energii elektrycznej – także określenia wielkości rocznego zużycia, wobec przedsiębiorstwa energetycznego. Oświadczenie spełni dwie funkcje. Po pierwsze, przedsiębiorstwo energetyczne uzyska wiedzę o podstawowych i ubocznym celu zużycia medium, umożliwiając prawidłowe zakwalifikowanie odbiorcy końcowego do właściwej grupy klientów (określonej w taryfie lub cenniku) i odpowiednie traktowanie go w zakresie właściwych tej grupie odbiorców praw i obowiązków oraz cen i stawek opłat. Po drugie, korzystający z uproszczonej metody określenia wielkości zużycia dla celów działalności gospodarczej może zadeklarować ilość energii elektrycznej do górnego limitu uproszczenia. Określona przez odbiorcę wielkość rocznego zużycia zostanie rozlicza przez przedsiębiorstwo energetyczne, przy uwzględnieniu przyjętych okresów rozliczeniowych i równomiernego rozliczenia w bieżącym roku kalendarzowym.

Odbiorcy końcowi zużywający ciepło lub paliwa gazowe dla celów prowadzonej działalności gospodarczej lub zużywający energię elektryczną w wielkości przekraczającej 500 kWh rocznie nie mogą być traktowani albo przestają być traktowani jako odbiorcy w gospodarstwie domowym i powinni rozważyć rozdział instalacji i odrębne liczniki.

Przedmiotowy projekt ustawy wpłynie korzystnie na budowanie zaufania obywateli do Państwa. Jednocześnie sprzyjać będzie eliminowaniu niekorzystnej dla przedsiębiorstw energetycznych (dostawców) praktyki przedsiębiorców zużywania paliwa gazowego, ciepła, a przede wszystkim energii elektrycznej dla potrzeb prowadzonej działalności gospodarczej w sposób nieujawniony wobec dostawców.

Korzyść finansowa przedsiębiorców wynikająca z zakwalifikowania do grupy taryfowej właściwej odbiorcy w gospodarstwie domowym, w warunkach przyjętej niskiej intensywności działalności gospodarczej w warunkach domowych, nie spowoduje polepszenia sytuacji finansowej względem innych przedsiębiorców. Przyjęte rozwiązania prawne nie zakłócają konkurencji w warunkach krajowych, ani też nie powodują naruszenia podstawowych zasad traktatowych (tzw. progu odczuwalności).

Projekt ustawy będzie wymagał dostosowania się w działalności przedsiębiorstw energetycznych do zmiany statusu przedsiębiorców na odbiorców w gospodarstwie domowym, na podstawie oświadczeń tych przedsiębiorców. Dostosowania w tym względzie wymagać będą systemu bilingowe i rozliczeniowe przedsiębiorstw energetycznych.

Źródła finansowania, jeżeli projekt niesie obciążenia dla budżetu państwa lub jednostek samorządu terytorialnego

Projektowana ustawa nie rodzi skutków finansowych dla budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

• **Założenia projektów podstawowych aktów wykonawczych**
Projekt ustawy nie przewiduje wydania aktów wykonawczych.

• **Ocena zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej**
Przedkładany projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej